

A fák hegyén - Kányádi Sándor 80 éves

2009 május 09. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 1

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Ritka az olyan költ?, aki el?tt még a BKV is meghajol. Pedig a pad az Arany János nevét visel? metróállomáson akkor is a költészet hatalmát hirdeti, ha amúgy nem is hinnénk az efféle hatalomban. Persze a népszer?ség bizonyos fokig csalóka, ám azon felül már nem lehet véletlen. Kányádi Sándort nyolcvanadik születésnapján háromteremnyi olvasó, valamint 15 író- és kulturális szervezet köszöntötte.

És ez még akkor is tekintélyt parancsoló adat, ha a magyar irodalmi recepció mindig is hajlamos volt egy-egy nevet kiragadni az erdélyi rezervátumból. Így munkát és energiát spórolt: amíg a kiválasztottat sztárolhatta, a többire már nem volt muszáj odafigyelnie.

Volt *Süt?nk,* és volt KAF-unk, és nem volt *Székely Jánosunk* vagy *Király Lászlónk.* Vagy ha mégis, hát elenyész? mértékben. Ám ahogy Kányádi költészete ellenállt mindenféle áramlatnak és izmusnak, úgy állt ellen ? maga mindenféle divatos kiválasztásnak. Egyszerre volt képes megjeleníteni az anyaország által elvárt kisebbségi sors toposzait és fordulatait, majd felülemelkedni ezen.

Egyszerre adta vissza a romantikus Tündérország és a valóságos Erdély mindennapjait. Egyszerre volt az Isten háta mögött és a Halottak napja Bécsben költ?je. A Fától fáig és az Éjfél utáni nyelv hírmondója. Miközben egyetlen értéket sem hagyott veszni maga körül: ugyanúgy fordította a szász és jiddis népköltészetet, ahogy a román, észt vagy svéd költ?ket.

Ritka az olyan versíró, aki ennyire élne a kortárs emlékezetben. Hiszen tudjuk, a költ? külön akusztikát kap a halállal, életm?ve halálában válik egészszé, melyet életében testével takart el. (Radnóti írja ezt némi keser?séggel *József Attila* posztumusz népszer?sége kapcsán.) Kányádi életm?ve azonban, amelyet a Helikon Kiadó nemrégiben háromkötetnyi reprezentatív válogatásban adott közre, már most teljesnek látszik. Még akkor is, ha még b?vül, gyarapszik. Megbonthatatlan, egységes, szerethet?.

Ennek fényes bizonyítéka, hogy lassan nincs olyan szavalóverseny magyar nyelvterületen, ahol a szabadon választott versek harmada ne az övé lenne. Ne csendülne fel valahol a Fekete-piros vagy a Valaki jár a fák hegyén. Miért kedvelik ennyire? Talán mert úgy posztmodern, hogy semmit sem tud róla. Úgy érthet?, hogy mégis meg?rzi a titkait. Úgy gördülékeny, hogy minden olvasással újabb és újabb rétegek tárulnak fel. Dallamos, mégis szabálytalan. S ha egyszer belopózott a fülünkbe, a város semmilyen zaja ki nem veri onnan: "már csak magamat benned és / magamban téged óvlak / ameddig célja volna még / velünk a fönnvalónak".

nol.hu, Papp Sándor Zsigmond

Ajánló